

Warszawa, dnia 12 listopada 2013 r.

Minister Sprawiedliwości

BM-1-041-545/13/3
 DPrC – I – 071 – 91/13
 dot. BPS/043 – 40 – 1739 /13

Sekretariat Wicemarszałka Senatu RP
 Jana Wyrowińskiego
 Wpłynęło dn. 13.11.2013r.
 Nr 21/649
 Podpis

S. K. E. D. P. A. R. T. A. T.
 Biura Prac Senackich
 Wpłynęło dn. 13.11.13
 nr 9321 podpis

Pan
 Jan Wyrowiński
 Wicemarszałek Senatu
 Rzeczypospolitej Polskiej

smumyencie montu!

W odpowiedzi na oświadczenie złożone przez pana senatora Ryszarda Knosalę podczas 40. posiedzenia Senatu w dniu 3 października 2013 r., w sprawie oczywistej omyłki występującej w treści art. 670 Kodeksu postępowania cywilnego, uprzejmie przedstawiam, co następuje.

Zgodnie z art. 670 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 43, poz. 296, z późn. zm.), sąd spadku bada z urzędu, kto jest spadkobiercą. W szczególności bada, czy spadkobierca pozostawił testament, oraz wzywa do złożenia testamentu osobę, co do której będzie uprawdopodobnione, że testament u niej się znajduje. Jeżeli testament zostanie złożony, sąd dokona jego otwarcia i ogłoszenia.

Przywołany przepis procedury cywilnej normuje działania sądu w ramach postępowania o stwierdzenie nabyciu spadku, nakłada nań obowiązek ustalenia spadkobierców zarówno ustawowych, jak i testamentowych.

Należy zauważyć, iż przy formułowaniu treści powołanego przepisu doszło do oczywistej omyłki językowej, polegającej na użyciu w zdaniu: „w

szczegółności bada, czy spadkobierca pozostawił testament (...)” wyrazu „spadkobierca” zamiast „spadkodawca”. Jest bowiem oczywiste, że w procedurze ustalania przez sąd spadku, w postępowaniu o stwierdzenie nabycia spadku po konkretnej osobie (spadkodawcy), istotne jest – z punktu widzenia ustalenia przez sąd z urzędu, kto jest spadkobiercą – nie to, czy spadkobierca, który jest zresztą uczestnikiem tego postępowania, ale właśnie, czy spadkodawca pozostawił testament. Okoliczność ta wpływa bowiem w sposób istotny nie tylko na możliwy krąg spadkobierców, ale i samą podstawę dziedziczenia.

Jak słusznie zauważono w oświadczeniu, wyeliminowanie wspomnianej nieprawidłowości w zakresie treści art. 670 Kodeksu postępowania cywilnego przez organ stosujący prawo (sąd) może nastąpić w drodze zastosowania wykładni pozajęzykowych, w tym w szczególności wykładni celowościowej (teleologicznej). Tego rodzaju instrument interpretacji tekstu prawnego na etapie stosowania prawa odwołuje się – dla potrzeb ustalenia właściwej normy prawnej – do celu regulacji prawnej, w więc m.in. do jej *ratio legis*. Stosuje się go zwłaszcza wtedy, gdy zawiedzie wykładnia językowa, polegająca na ustaleniu znaczenia przepisu przy uwzględnieniu właściwości języka, w którym interpretowany przepis jest sformułowany.

Odnosząc się natomiast do zmiany brzmienia art. 670 Kodeksu postępowania cywilnego, pragnę poinformować, że podjęte zostały już w tym kierunku pewne starania. Według bowiem informacji posiadanych przez Ministerstwo Sprawiedliwości, działania legislacyjne ukierunkowane na zmianę treści przedmiotowego przepisu, w zakresie przedstawionym w oświadczeniu senatorskim, prowadzone są przez sejmową Podkomisję Stałą do spraw nowelizacji prawa cywilnego, w ramach prac nad poselskim projektem ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego (druk nr 1323).

z upoważnienia
MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI

Michał Królikowski
PÓDSEKRETARZ STANU